

«ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» դասընթաց

այլ ոլորտներից դեպի տեխնոլոգիական ոլորտ
սկսնակների համար

edu2020.am

ԴԱՍ #11

ՀԱՅ-ՌՈՒՄԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՐՁՐ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆունկցիաներ

Ֆունկցիա – հրամանների հաջորդականություն, որը կարելի է կանչել –ծրագրի ցանկացած կետից

Նպատակ - գրելով կոդի կրկնվող հատվածները ֆունկցիաների մեջ կարող ենք խուսափել կոդի կրկնություններից

Օրինակ – կոդի հատվածը, որը պատասխանատու է զանգվածի սորտավորման համար կարելի է սահմանել որպես ֆունկցիա:

Ֆունկցիայի օրինակ

```
int max(int x, int y)
{
    if (x > y) {
        return x;
    }
    return y;
}
```


Ֆունկցիայի օրինակ

Ֆունկցիայի վերադարձվող արժեքի տիպ

```
int max(int x, int y)
{
    if (x > y) {
        return x;
    }
    return y;
}
```

Ֆունկցիայի արգումենտներ

Ֆունկցիայի օրինակ

```
int max(int x, int y)
{
    if (x > y) {
        return x;
    }
    return y;
}
```

Ֆունկցիայի վերդարձվող արժեքի տիպ

Ֆունկցիայի արգումենտներ

Վերդարձնել y փոփոխականի արժեքը

Ֆունկցիաներ

```
return_type function_name( argument_list ) {  
    body of the function  
}
```

return_type – վերադարձվող արժեքի տիպ (int, short, float, double ...)

function_name – ֆունկցիայի անուն, որը իրենից ներկայացնում է իդենտիֆիկատոր

argument_list – ֆունկցիայի արգումենտների ցուցակ (ֆունկցիայի մուտքային տվյալներ):

Ֆունկցիայի օրինակ

Շրջանի մակերես հաշվող ֆունկցիա:

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```


Ֆունկցիայի կանչ

```
#include <iostream>
```

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

square ֆունկցիայի նկարագրություն

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is " << result << std::endl;  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SimpleFunction>

Ֆունկցիայի կանչ

```
#include <iostream>
```

square ֆունկցիայի նկարագրություն

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

return օպերատորը դադարեցնում է ֆունկցիայի
կատարումը և վերադարձնում է հաշվարկված
արժեքը

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is " << result << std::endl;  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SimpleFunction>

Ֆունկցիայի կանչ

```
#include <iostream>
```

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is " << result << std::endl;  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SimpleFunction>

square ֆունկցիայի նկարագրություն

return օպերատորը դադարեցնում է ֆունկցիայի կատարումը և վերադարձնում է հաշվարկված արժեքը

square ֆունկցիան որպես արգումենտ ընդունում է *double* տիպի մեկ փոփոխական

Ֆունկցիայի կանչ

```
#include <iostream>
```

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is " << result << std::endl;  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SimpleFunction>

square ֆունկցիայի կանչ: square ֆունկցիան
որպես արգումենտ ընդունում է double տիպի
մեկ փոփոխական:

Ֆունկցիայի կանչ

```
#include <iostream>
```

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is " << result << std::endl;  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SimpleFunction>

Ֆունկցիայի արգումենտների և փոխանցվող
փոփոխականների անունները կարող են չհամընկնել

square ֆունկցիայի կանչ: square ֆունկցիան
որպես արգումենտ ընդունում է double տիպի
մեկ փոփոխական:

Ֆունկցիայի կանչ

```
#include <iostream>
```

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SimpleFunction>

square ֆունկցիայի կանչ: square ֆունկցիան
որպես արգումենտ ընդունում է double տիպի
մեկ փոփոխական:

square ֆունկցիայի կանչ: square ֆունկցիան
վերադարձնում է double տիպի արժեք:

Ֆունկցիայի տեսանելիություն

```
#include <iostream>
```

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is " << result << std::endl;  
}
```

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

Թարգմանության սխալ

Ֆունկցիան տեսանելի է իր հայտարարությունից
հետո գտնվող տողերում միայն

Ֆունկցիայի տեսանելիություն

Ֆունկցիայի հայտարարություն:

Տեղեկացնում ենք որ ծրագրում պետք է գոյություն ունենա նմանատիպ ֆունկցիա

```
#include <iostream>
```

```
double square(double radius);
```

```
// double square(double); // կարելի է radius անունը բաց թողնել
```

```
int main() {  
    double radius;  
    std::cin >> radius;  
    double result = square(radius);  
    std::cout << "result is " << result << std::endl;  
}
```

```
double square(double radius) {  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

<https://repl.it/@SevakRAU/FuncDef>

return օպերատոր

- Ֆունկցիան վերջանում է return հրամանով:
- Ֆունկցիան կարող է վերադարձնել միայն մեկ արժեք
- Ֆունկցիան կարող է վերադարձնել ցանկացած տիպ բացի զանգված և ֆունկցիա տիպերից:

```
#include <iostream>
```

```
double square(double radius) {  
    if (radius < 0) {  
        std::cout << "Wrong radius"<< std::endl;  
        return 0;  
    }  
    return 3.14 * radius * radius;  
}
```

return օպերատորը դադարեցնում է ֆունկցիայի կատարումը և վերադարձնում է հաշվարկված արժեքը:

Եթե շատավիղը փոքր է 0 – ից դադարացնել ֆունկցիայի աշխատանքը և վերադարձնել 0

void տիպ

Բոլոր ֆունկցիաները ունեն վերադարձվող արժեքի տիպ:

Երբեմն հարկավոր է գրել ֆունկցիաներ, որոնք ոչ մի բան չեն վերադարձնում: Այդ դեպքերում օգտագործվում է `void` տիպը

```
#include <iostream>
```

```
void prettyPrint(int input) {  
    std::cout << input << std::endl;  
}
```

Տպել մուտքային արգումենտը և անցնել հաջորդ տող

```
int main() {  
    int a = 10;  
    int b = a + 1;  
    prettyPrint(a);  
    prettyPrint(b);  
}
```


void տիպ

Բոլոր ֆունկցիաները ունեն վերադարձվող արժեքի տիպ:

Երբեմն հարկավոր է գրել ֆունկցիաներ, որոնք ոչ մի բան չեն վերադարձնում: Այդ դեպքերում օգտագործվում է `void` տիպը

```
#include <iostream>
```

```
void prettyPrint(int input) {  
    std::cout << input << std::endl;  
    return;  
}
```

Տպել մուտքային արգումենտը և անցնել հաջորդ տող

```
int main() {  
    int a = 10;  
    int b = a + 1;  
    prettyPrint(a);  
    prettyPrint(b);  
}
```

`void` վերադարձվող արժեքի դեպքում `return` կարելի է գրել կամ չգրել

Խնդիրներ

1. Գրել ֆունկցիա, որը որպես արգումենտներ ստանում է ուղղանկյան կողմերը և վերադարձնում դրա մակերեսը/պարագիծը:
2. Գրել ֆունկցիա, որը որպես արգումենտ ստանում է N դրական թիվը և վերադարձնում 1-ից N թվերի գումարը:

Արգումենտների փոխանցում: Առանց արգումենտների ֆունկցիա

```
#include <iostream>
```

```
void printHello() {  
    std::cout << "Hello" << std::endl;  
}
```

```
int main() {  
    printHello();  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/EmptyArgs>

Ֆունկցիան կարող է լինել
առանց արգումենտների

Արգումենտների փոխանցում ըստ արժեքի

Արդեն դիտարկված օրինակներում արգումենտները փոխանցվում են ֆունկցիային ըստ արժեքի:

```
#include <iostream>
```

```
void testArg(double arg1, int arg2) {  
    arg1 = arg1 + 1;  
    arg2 = 0;  
    std::cout << "Inside function" << std::endl;  
    std::cout << arg1 << " " << arg2 << std::endl;  
}
```

a և b փոփոխականների արժեքները
պատճենվում են նոր հիշողության մեջ:

```
int main() {  
    double a = 4.3;  
    int b = 5;  
    testArg(a, b);  
    std::cout << "After function" << std::endl;  
    std::cout << a << " " << b << std::endl;  
}
```

a և b փոփոխականների արժեքների
փոփոխությունը ֆունկցիայի մեջ չի ազդում
նրանց արժեքների վրա ֆունկցիայից դուրս

<https://repl.it/@SevakRAU/FuncArgPass>

Արգումենտների փոխանցում ըստ հղման

```
#include <iostream>
void testArg(double& arg1) {
    arg1 = arg1 + 1;
    std::cout << "Inside function" << std::endl;
    std::cout << arg1 << std::endl;
}
```

testArg ֆունկցիան ընդունում է որպես
արգումենտ հղում double տիպի
փոփոխականի վրա

```
int main() {
    double a = 4.4;
    testArg(a);

    std::cout << "After function" << std::endl;
    std::cout << a << std::endl;
}
```

Ֆունկցիայի կանչի ժամանակ arg1
անունով հղումը սկզբնաբժեքավորվում է a
փոփոխականի արժեքով

<https://repl.it/@VahagVardanyan/PassbyRef>

Արգումենտների փոխանցում ըստ ցուցիչի

```
#include <iostream>
void testArg(double* arg1) {
    arg1 = arg1 + 1; // Աշխատանք հասցեի հետ
    std::cout << "Inside function" << std::endl;
    std::cout << arg1 << std::endl;
}
```

testArg ֆունկցիան ընդունում է որպես արգումենտ double տիպի փոփոխականի հասցե

```
int main() {
    double a = 4.4;
    testArg(&a);
    testArg(nullptr);
    std::cout << "After function" << std::endl;
    std::cout << a << std::endl;
}
```

Ֆունկցիայի կանչի ժամանակ փոխանցվում է a փոփոխականի հասցեն

Թույլատրվում փոխանցել 0/nullptr

<https://repl.it/@VahagVardanyan/PassByPointer>

Արգումենտների փոխանցում ըստ ցուցիչի

```
#include <iostream>
void testArg(double* arg1) {
    *arg1 = *arg1 + 1;
    std::cout << "Inside function" << std::endl;
    std::cout << *arg1 << std::endl;
}
int main() {
    double a = 4.4;
    testArg(&a);
    //testArg(nullptr);
    std::cout << "After function" << std::endl;
    std::cout << a << std::endl;
}
```

Աշխատանք անմիջապես
փոփոխականի արժեքի հետ

Այս դեպքում nullptr չի կարելի
փոխանցել որովհետև testsArg
ֆունկցիայում ապահասցեավորում
է տեղի ունենում

<https://repl.it/@SevakRAU/ArgPassByPtr>

Օրինակ՝ swap ֆունկցիա

```
#include <iostream>
void swap(int& x, int& y) {
    int z = x;
    x = y;
    y = z;
}
int main() {
    int a = 45, b = 35;
    std::cout << "Before Swap\n";
    std::cout << "a = " << a << " b = " << b << "\n";
    swap(a, b);
    std::cout << "After Swap with pass by reference\n";
    std::cout << "a = " << a << " b = " << b << "\n";
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/Swap>

Խնդիրներ

1. Գրել ֆունկցիա, որը որպես արգումենտներ կստանա 3 թվեր և այդ թվերը կմեծացնի համապատասխանաբար 1-ով, 2-ով և 3-ով (արգումենտները փոխանցել հղումով/ցուցիչով):

Զանգվածը որպես ֆունկցիայի արգումենտ

```
#include <iostream>
void printArray(int a [], int size) {
    for (int i = 0; i < size; i++) {
        std::cout << a[i] << " ";
    }
    std::cout << std::endl;
}

void printArray2(int* a , int size) {
    for (int i = 0; i < size; i++) {
        std::cout << a[i] << " ";
    }
    std::cout << std::endl;
}

int main() {
    const int size = 5;
    int arr[size] = {1, 2, 3, 4, 5};
    printArray2(arr, size);
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/arrayAsArg>

Օրինակ. BubbleSort ֆունկցիա

```
#include <iostream>
void swap(int& a, int& b) {
    int tmp = a;
    a = b;
    b = tmp;
}
void BubbleSort(int arr[], int size) {
    int i, j;
    bool swapped;
    for (i = 0; i < size - 1; i++) {
        swapped = false;
        for (j = 0; j < size - 1; j++) {
            if (arr[j] > arr[j+1]) {
                swap(arr[j], arr[j+1]);
                swapped = true;
            }
        }
        // IF no two elements were swapped by inner loop, then break
        if (swapped == false)
            break;
    }
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SortAsFunc>

Օրինակ. BubbleSort ֆունկցիա

```
void printArray(int a[], int size) {  
    for (int i = 0; i < size; i++) {  
        std::cout << a[i] << " ";  
    }  
    std::cout << std::endl;  
}
```

```
int main() {  
    int arr[] = {8, 6, 3, 9};  
    int arr2[] = {4, 2, 45, 5, 9, 3};  
    BubbleSort(arr, 4);  
    BubbleSort(arr2, 6);  
    printArray(arr, 4);  
    printArray(arr2, 6);  
}
```

<https://repl.it/@VahagVardanyan/SortAsFunc>

Խնդիրներ

1. Գրել ֆունկցիա, որը շրջում է զանգվածը (օգտագործել զանգված փոխանցելու [], * գրելաձևերը):

Main Ֆունկցիա

- Ամեն ծրագիր սկսում է իր աշխատանքը main ֆունկցիայից:
- main վերդարձնում է int տիպի փոփոխական (0 – ծրագրի հաջող ավարտի դեպքում)

```
#include <iostream>
```

```
int main() {  
    double a = 4.4;  
    std::cout << a << std::endl;  
    return 0;  
}
```


Ամփոփում

- Ֆունկցիաներ կարելի է օգտագործել կրկնություններից խուսափելու համար
- Կոդը դառնում է ավելի հասկանալի

Տնային աշխատանք

Տնային աշխատանք 16-21:

Վարժություններ

- 00 Նախազարգաց
- 01 Թվաբանություն և ճյուղավորում
- 02 Ցիկլեր և ստատիկ զանգվածներ
- 03 Դինամիկ զանգվածներ և ֆունկցիաներ
- 04 Դասեր

Շնորհակալություն. Հարցե՞ր